

TELEGRAFULU ROMANU

Telegraful este de două ori pre septembra: Dumineca și Joi'a. — Prenumeratua se face în Sabiu la expeditia foie, pre afară la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditia. Prețul prenumeratui pentru Sabiu este pre anu 7 d. v. a. — ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 47.

ANULU XXII.

Sabiu in 16|28 Iuniu 1874.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provincie din Monarchia pre unu anu 8 fl. și pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și terii străine pre anu 12 $\frac{1}{2}$ fl. anu 6 fl.

Inseratele se plătesc pentru întâia óra cu 7 cr. și urmă, pentru a doua óra cu 5 $\frac{1}{2}$ cr. și pentru a treia repetare cu 3 $\frac{1}{4}$ cr. v. a.

In fati'a mormentului.

Este unu anu de cându reintemematoriul metropoliei nôstre, Arhiepiscopulu și Metropolitul nostru Andrei Barbu de Siauguna, a parasit cele ierarhice ale lumii acestei și a trecut la eternitate. Este unu anu de cându celu mai mare barbatu de statu alu românilor din monarchia nôstra ne-a parasit, în mijlocul valorilor politice, prin cari ne-a condus cu tactul seu și cu prevederea sea cea agera, preste unu patriarh de secolu.

Doreea a fostu mare in sinulu credinciosilor bisericei sole, ea a fostu totu asi de mare și in sinulu națiunei sole. Perdere lui a fostu simtita și alara de biserica și națiune in societate și in statu, și dupa cum ne aducem bine aminte, pâna si in giurul tronului Majestăției Selei.

Metropoli'a nôstra și dede expresione durerei sele prin dolulu cu care s'a investit, in decursul cărui a serbatu pișoare aducerii aminte in anumite perioade, dintre care astazi serbează pre cea din urma pia aducere aminte in anul acesta.

Națiunea și aduce aminte de condescerea cu care au condus'o la respectul ei cuvenit, la locutu intre națiunile cele vii, dela care fu abatuta și departata prin vitregimea tempurilor. Statul și tronul au simtitu perderea unui radinu politicu, carele n'a stersu moralitatea din lexiconulu seu politicu nici odată.

Amu disu ca reintemematoriul bisericei și marele barbatu de statu alu națiunei nôstre a trecut dela noi și ne-a parasit. Ne aducem aminte, ca in unu din siedintele celui dintâi congresu naționalu bisericescu, facendu unu dintr-deputati alusine la tempulu, carele dure sosi prea curându, adeoa la tempulu trecerei din viație a marelui Arhiepiscopiu, a disu: „Eu și atunci voi fi cu voi.“

Si in adeveru déca cugetâmu numai la „Statutul organicu“, acesta „magna charta“ a bisericei nôstre naționale, că sa tacem de numerosele opuri incepându dela cele dintâi două promemorie, prin cari se lamuresc cu temeuri istorice drepturile ierarhice ale Metropoliei nôstre, — pâna la ultimele sele scrieri, de pre partu mortiei; déca cugetâmu la actele sele naționali-politice, prin cari se vede sirul celu rosu alu conseqüintiei celei de feru, cu care a aperat in tote impregiurările date de tempu interesele națiunei sole; déca cugetâmu la actele sele naționali-sociale prin cari s'a infinitat, și cu cari a condusu asociațiunea nôstra transilvana pentru cultur'a și literatur'a poporului nostru român: atunci trebuie sa recunoscem si totudeodata sa simtimu și o usurare a inimilor nôstre, ca și bisericesc si politicesc, ba și socialminte viam si depinde dela noi sa viam si mai departe in spiritul celu mare alu lui Andrei Barbu de Siauguna, carele nu ne va parasit nici odata.

Spiritul lui nu ne va parasit nici odata! Biserica nôstra este la inceputul vietiei sele constituionale canonice. Ea este unică intre bisericele creștine ortodoxe resarcene, care este redată institutiunilor celor vechi apostolice și canonice. Tote cele-lalte se află mai multu său mai potențu supuse influenței statuirilor in care se află. Din impregiurarea acesta nu vomu sa deducem altu ceva, decât ca spre a sustine tesaurul castigat pre terenul bisericei nu avem altu sprințu decât acelă la ca-

rele amu fostu condusi prin spiritul celu mare alu Marelui Arhiepiscopiu. Principiile cele mari, cari se radiemă pre invietaturile mantuitorilor, ale Apostolilor și parintilor bisericesc ne voru servî de apurarea dreptu scutu și aperare in contr'a tutororu incercărilor din afara de a nimici in adeveru fratișcă comunitate, in carea ne intrunesc biserica nôstra. Pâna cându nu vomu parasi noi i principiile acestea, Marele Arhiepiscopiu va fi totu-déun'a cu noi, dupa cum a promis.

Spiritul lui nu ne va parasit nici odata! O credem acesta și in cele ce privesc viața nôstra politica. Cându ne aducem aminte de alipirea sea cea mare către naționalitatea sea, incepându dela adunarea cea memorabilă din anul 1848, de calatorie cele pline de fatige și periculi și totu de odata impreunate cu sacrificii materiali, de intrepunerile sele la tronu și la diversele guverne prin cari a trecut patria nôstra; cându cugetam la activitatea cea o-a desvoltat in adunările naționale și in cele parlamentare, in Vien'a, Pest'a și in dietele transilvane pâna atunci, pâna cându cu inim'ă sfesită de durere a trebuitu sa pronuncie dureroselle și memorabilele cuvinte: „Sfere possem sed iuvare non“; dara si dupa aceste, cându cugetam, ca singuru a esoperat in linia prima pentru biserica, insa in adou'a linia pentru națiune organismul și viața publică națională in biserica: atunci, avendu noi o astfelu de alipire nestramatuta și neinfrântă către naționalitatea nôstra dinaintea ochilor, aveam marimea spiritului meu și a energiei sole, și ore ce susțineva remâne indiferentu inaintea unei astfelu de imagini grandiose? ore cine nu va simti in sine impulsula de a cunoșce și strabate in principiile acestui mare barbatu, nu numai spre alu admiră, ci pre cătu ieră puterile fiescă- căru sprea alu și urmă. Iată dara ca déca noi nu ne vomu instrâna de spiritul lui, nu ne va parasit nici odata, dupa cum a promis.

Spiritul lui nu ne va parasit nici odata. Este unu ce cunoscu cătu de mare a fostu și este meritulu seu pentru desvoltarea nôstra națională, afara de marginile politice. Primul pasu facutu spre inițiativa asociaționiei nôstre precum și pasii urmatori aveam sa-i mulțamim u nemuritorului barbatu. Căldur'a cea mare cu care 'si iubea poporul meu, ia scosu din peptui memorabilele cuvinte, la deschiderea primei adunări generale a acestei asociații.

„Eata a sositu din'a cea dorita pentru inițiativa unei asociații.“ Despre problem'a acestei asociații dicea ca pre cătu „este de serioză pre atâtă este și de grea, pentru care se cere o perseveranță de feru și sacrificiu din inimă.“ Deslegarea problemei o caracteriză forțe frumoase cu cuvintele: „Toti scim, ca tieranul căndu ara nu cauta indereptu, ci înainte, că brădu' sea se nu o gresiesc, Insă factorii asociaționiei nôstre, cându vrău sa nisuișcă către ajungerea scopului voru avea a caută mai antâi și indereptu, adeca la studii clasice etc.“

La o alta ocazie recomandă că unu ce intregitoriu pentru cultur'a poporului laborea, insa nu o recomanda că pre unu lucru ce lipsesc poporului român, ci laborea ratională, carea se pună pre români in stare de a fi mai productivi dupa trud'a și sudoreea loru. Înse avea sea cea mare castigata in impregiurări nefavorabili și imputențata continuu prin amintitele sacrificie și prin ajutorul cele nenumerate spre a cresce barbati apti pre tote terenurile, — lasata in urm'a

mortiei sele întrăga și neatinsa românilor, ne arată cum trebuie sa-si iubescă cine-va poporul, pre carele dice ca-lu iubesc.

Condeul nostru este prea debilu, spatiul coloanelor prea angustu, pentru că sa putem infatisi in adeveratul loro marime și in adeveratul numeru totale saptele Marelui barbatu. Atingem inoa nu-mai momente din viața lui, pentru că, pâna cându va sosi tempulu sa se insfre mai esacu meritele lui, noi cesti cari parte le cunoșcemu, sa le reimprescam in memoria și sa ne facem o imagine, carea privindu-o sa ne inspire la fapte și sa ne educa aminte ca spiritul lui este și va fi cu noi dupa cum a promis.

In fati'a mormentului acestui Mare barbatu bisericescu, politiciu și sociale, a cărui sapte suntu inca numai in parte cunoscute, dara care eu căto se voru cunoșce mai multu cu atâtă voru contribui la construirea monumentului celor mai grandiosi și neperitorii pentru tote tempurile, sa venerâmu spiritul lui celu mare imitandu tote insurșile sele cele nobile.

„Nu ve lasăti!“ a fostu admoniția lui cea scurta, dara semnificativa, insecu totu odata și ultima. In spiritul lui, pre care lu aveam in operele lui de totu felul dinaintea nôstra, sa lucrâmu și sa nu ne lasămo in mâna sortiei nici pre terenul bisericescu, nici pre celu politicu, nici pre celu socialu. Bisericile și scările sa infloră; drepturile politice căto le avem sa le aperămu și căto nu prin energia intelectuală și patriotică se cautâmu a le castiga, asociațiunile și reuniriunile nôstre sa le pastrâmu și grigim cu „perseverantia de feru“ și cu „sacrificiu din inimă“, că prin ele sa potem inainta cultur'a poporului român. Atunci ne vomu potă aduce aminte linisitii și mangaiatii de parintele nostru celu blandu și nobilu la inimă, și acestu parinte va implora in locasurile ceresi dela parintele tuturor binecuvintate asupr'a filioru poporului iubit de densulu, că și ei sa fie nobili la spirite și spornici in sapte folositorie că densulu. Energia și activitatea lui cea neinfrântă sa fie ună din ereditățile ce nesmitită sa trece in proprietatea nôstra; căci fără de aceste potem perde și celelalte tesaure ereditate dela densulu. Astfelu elu pururea va fi cu noi!

„Corespondint'a internatională“ aflată in resoluția conferintei din Cremes in privint'a sasilor din Transilvania este fără tactu și fără scopu. Ea întrăba, ca ore aru salută conferint'a cu bucuria, conclusulu unei adunări din Ungaria, cându acelaclusu s'aru ocupă cu situatiunea slavilor din Cislaitani? Se simtu nuantele amicilor constitutiunii representate in susu amintit'a conferintă destul de tari, spre a respinge aliantă translaitana dela sine séu spre a provocă pre translaitani la ostilitate, cu alte cuvinte din aliatii a și face contrari? Au uitatu cislaitanii servitiele cele bune, facute din partea ungurășca, inainte cu trei ani constitutiunii și germanismului in Austria? Ce insemnătate practica pote avea resoluția conferintei? Mai departe dice, corespondint'a internatională, ca nici guvernul austriacu, nici senatul imperialu, amicul alu constitutiunii, nu va cutedia nici odata a luă notitia oficială despre o astfelu de resoluție.

„Hon“ scrie: in armata comună venim o activitate mare. Deprinderea conform regulamentului celu nou de exercitu

da multu de lucru oficierilor și suboficierilor. Misiunile trupelor aterna cu totul dela conducere. Fia-care soldat trebuie sa facă misiuni cele mai simple. Dresur'a cea nouă urmăria cu atâtă energie, incătu d. e. in Budapest'a și corpulu oficierilor ia instrucțiuni speciale avandu insarcinare a instrui mai departe pre soldati in tempulu celu mai scurtu, pentru că sa fie in stare, a depune esamenu inaintea comandanței superioare. Oficerii cei-ce miră pururea pulvere de pusica vedu in grab'a acăstă precum și in disciplin'a cea rigorosa presemne de reselu.

Dupa „Presse“ din Vien'a ne-amu aflat in ajunul unui congresu bisericescu gr. or. in Bucovina. Dupa aceea Metropolitul Bendel'a a și comunicat pretimei sele unu regulamentu de alegere pentru congresu. In intielesulu acestui regulamentu, congresul constă din 48 membrii, dintre cari 24 din cleru și 24 laici. Membrii din preoți se alegu din 4 cercuri electorale; laicii voru fi reprezentati de 3 membrii denumiți de Majestatea Sea Imperatulu, că patronu alu fondului religionariu, de 6 reprezentanti ai celor lalți patroni, de 5 reprezentanti ai credinciosilor de prin cetăți și de 10 ai credinciosilor din celelalte orasie și sate. Cercurile electorale le defigă capitanulu tieri in intielegere cu Metropolitul. Totu asi se face și escrierea alegerei. Membri alu congresului pote fi fia-care cetățeniu bucovinean gr. or. de 24 ani, deca se bucura de perfectulu eseritul alu drepturilor cetățenesci. Presedintele congresului este Metropolitul, eventualu vicariul seu.

Congresul se conchiamă de către Majestatea Sea Imperatulu. Siedintele congresului suntu publice și se tienu sub asistintă a unui comisariu imperatescu, carele are dreptul de a luă ori cându cuventul, de a amâna sau inchide congresul.

Corespondintele prusianu alu lui „Times“ comunica detalii interesante despre fusiunea din anul trecutu. Pre cându se ocupau multi cu ideia, cum se pote mai in graba pune standardul celu albu alu burbonilor in mâinile centrului dreptu alu adunării naționale, ducele de Audiffret Pasquier cercetă pre maresialulu Mac-Mahon pentru că sa vădă in ce relații se află densulu fatia cu intemplările acestea.

Elu aflat pre maresialulu linisită, in diferentu, in se bine informatu. „D-ta ai avutu eri sa suferi atacuri nemeritate“, dicea maresialulu. „Causă aperata de Domnia Ta era cea drăptă. Cătu pentru perso'nă mea, trebuie sa stau departe de totu ce arangadia partidele. Chiematu într'unu momentu criticiu de adunarea națională sa ajutu tieri sa aperi ordinea și se cascigă respectu concluselor camerei, funcțiunile mele se restringă la atâtă. Trebuie in se facu o exceptiune. Se vorbesc ca tricolorul trebuie suplinit prin standardul celu albu. Aici me vedu indatorat a-ti aduce aminte, ca deca se va inalta standardul albu contra tricolorului, deca dintr'o ferestre va falrif tricolorul și dintr'alta standardul albu, chasseporturile (puscile) se voru descarcă de sine și eu atunci nu mai potu să bunu nici pentru ordine pre strade, nici pentru disciplina in armata.“ Ducele a comunicat comitetului dechiaratiunea maresialului, căruia i s'a datu și mai mare ponderositate prin o epistolă din partea maresialului, adresata ducelui, in carea dice, ca spectatorul unei lui in privint'a standardului albu este unu elu alu armatei intregi. Maresialulu röga

deodata pre ducele, că sa nu facă nici un secret din impartasirea acăstă.

Dietă Ungariei.

Budapest'a 22 Iunio 1874.
(Cas'a reprezentantilor.) Dupa deschiderea siedintei și autenticarea protocoului din siedintă premergătoare presedintele anunță mai multe petiuni care se transpun la comisiunea petiunaria.

Ed. Horn îndreptă către ministrul de comunicări o interpelare, de a lucea ministrul și cu ce succese într'acolo, că la liberăriile pentru armatură militiei să se considere interesele industriașilor din Ungaria și de nălucră, este așteptat a mediloci prin influență sea rezultatul amintit.

Interpelare se va predă ministrului. Majoros interpela pre ministrul de culte pentru anularea alegării unei învestigări de membru în scaunul scolar din Toronto.

E. Horn se roagă de biroul comisiunii financiare și alu comisiunii căilor ferate, că sa substerne raportul în cauza drumului osticu inca in decursul acestei septamâne, pentru că actiunarii statu de scurtat in interesele lor se pătă avé rezultatul achetării parlamentare cu ocasiunea adunării generale a societății drumului osticu ce se va tine in 30 Iunio, spre orientare.

Cas'a concedă deputatului G. Nagy, că in siedintă de Sambata sa-si motiveze proiectul seu de lege relativ la statorarea interesurilor de intabulare.

Deputatului Radnai S. Popoviciu verificându-se se dă secțiunei 3.

M. Bezia nu substerne raportul comisiunii de inimunitate asupră incusei criminale contră deputatului St. Eder. A. Molnár prezinta listă 47 din petiuni, care totă se voru tipari și imparti între deputati.

Zs. de N. propune, că discussiunea asupră motiunei ce privesc fondul scolaru israelită sa se amane pâna ce se va substerne raportul comisiunii petiunariei asupră petitionei merităriei substerne de coredru de către ortodocși. Învoindu-se ministrul de culte cu acăstă propunere.

Cas'a acceptă prorogarea discussiunii.

Dupa acăstă se radica ministrul presedinte Bittó spre a responde la interpelarea lui Colomanu Tisza din siedintă dietale dela 20 Iunio.

Ministrul presedinte dice: On. Casa! In siedintă de Sambata on. domnul deputat C. Tisza a indreptat către mine acăstă interpelare. (Ministrul presedinte cetește interpelare ce o publicaramu in nroiu trecentu și apoi continuă.) Cu privire la întâia întrebare precum și la partea întâia din a două întrebare a interpelării domnului deputat, unde mi cere deslusiri asupră schimbării personali și a motivelor ei, potu sa respondu domnului deputat numai atât, că, de vreme ce in intielesulu legilor sustătorie denumirea ministrilor e unu dreptu necondiționat alu Coronei, nu me potu demite in atari espuner, caru tienti intr'acolo, a legă acestu dreptu regescu afară de recusitulu contrasignaturi ce provine din noțiunea constituționalimului, inca și de alta condiție și prin urmare nu potu sa dau domnului deputat cu privire la motivele acestei prea inalte resolutioni alto responsu cătu acel'a care-lu pote afila in unu prea inaltu biletu de mâna unde se dice că baronul de Kuhn fu dimisianat la rogarerea sea propria și in urma acestă fu denumit Koller de ministru de resbelu.

De ore ce acestă e uniculu punctu de vedere din care potu sa purcedu in intielesulu legilor sustătorie, eu indată ce inaltele biletu de mâna ajunseră la mine spre publicare vediendo ca lipsesc contrasignatură, amu indigitatu acăstă intr'o întrebare către ministrul comunu alu a-facerilor externe, dela care amo primiști respunsul, ca acelu prea inaltu biletu de mâna, care fu tramis cu datul 14 Iunio ministrului comunu de externe și care cuprinde atâtă dimisionarea baronului de Kuhn cătu și denumirea baronului Koller și care din punctu de vedere constituționalu se pote privi de hataritoriu din acelu temeu, pentru că cele-lalte două biletu de mâna ce cuprindeau decorațiuni militare ce nu se tienă de cerculu de activitate alu ministeriului comunu, erau menite numai și numai pentru făța ordinăriilor militare, — la totă templarea au fostu proveditu co contrasignatură ministrul comunu de externe și nu s'au publicat odata cu cele-lalte două biletu de mâna din cauza că din nebăgare de séma nu s'au tramis la făța ofițioră. Totu odata me incunoscintiști ministrul comunu de externe ca a facutu dispozițiile necesarie spre a se publica in foile ofițioră din ambele jumetăți a le monarchiei.

In acăstă stare de lucruri, satisfăcându-se postulatele constituționalismu-

lo prin publicațiunea de cursiva a biletului de mâna contrasignat, mi esprimu formă convingere, că nu e nici o cauza a face său din schimbarea personală său din publicațiunea întârziată a biletului de mâna conclusiunea, că său intentionă o schimbare in sistemă, care văzându legile sustătorie va influența asupră puzeiunii constituționale a ambelor jumetăți ale monarhiei său asupră puzeiunii constituționale a armatei comune.

Ce privesc întrebarea relativ la organizația internă a armatei comune, de astu corectu ca se folosește in testulu germanu alu prea inaltul biletu de mâna expresiunea „ministrul de resbelu împărățialu“ și de amu de cugetu a face după puzeiunea mea, pasii necesari pentru îndreptarea acestei expresiuni, dechiru cu totă precisiunea, că tienu de corecta, de nevinovata și normativa pentru Ungaria numai și numai acea expresiune, care se folosește in testulu ungaru alu foii ofițioră. Totuși precum din partene tienemu strengu la acăstă expresiune, precum amu tienemtu și pâna acum totu deon'a și vomu tienemtă de aci înainte numai la acăstă expresiune, asiā după ce atâtă delegațiunile cătu și cas'a reprezentativă după discuționea detaliată din 9 Novembre 1868 s'a aflat multiamita cu dechiaratuna precisa a ministeriului comunu data înaintea delegațiunilor : că folosește nomirea „imperiu“ egalu cu cuvântul „monarchia“ și nu înțelege sub aceste expresiuni altu ce-va, astu că acum cu atâtă mai pucinu este de lipsa a mai discută, că sa se folosește numirea „cumună“ și în jumatea monarchiei, cu cătu dela acelu tempu încocă poziția dualistică a monarchiei a primiști și in comerciul internaționalu o expresiune precisa și astădi avemai multă de cătu o cauza de a fi învățat ! (Aplausu in drăptă).

Acestă a respunsul meu la interpellare onorată domnul deputat.

Colomanu Tisza: „Onorata Casa ! Sa'mi să permisă a-mi face in scurtă observațiunile mele la respunsul onor. d. ministru presedinte, — pote nu in acea ordine după care l'a propus d-sea, ei intr'o ordine ce o desemnează chiaru obiectulu. (Strigăt: S'audim !)

Ce privesc mai întâia schimbarea personală, eu nu m'amu indoită nici in dechiaratuna mea din urmă, dară nu me indoiesc nici acum, că dreptul de a dimisionă și denumi pre ministrul este unu dreptu alu monarhului, ba eu amu relevato insumi acăstă cu noțiunea dechiaratuna mele din urmă. Totuși eu — cum facu atunci — me vedu să acum nevoită a exprime, că acestu dreptu in unu statu constituționalu astu-feliu cătu prin trensul sa se inaugureze și o schimbare de sistemă, nu se exercită in modu corectu atunci, cătu din partea corporațiunilor constituționale se manifestă fatia de ministrul respectiv, prin urmare și fatia de sistemul reprezentativ prin elu, încrederea. Togma pentru că acăstă era parere mea in privința acăstă asupră lucrului, eu amu întrebătă pre on. d. ministru presedinte, de are scire, că schimbarea intemplată involvă și o schimbare de sistemă și déca da, care ?

Stimatul domnul ministru presedinte și-a exprimată convicțiunea, că acăstă schimbare in nici unu modu nu involvă schimbarea de sistemă; că nu schimbă nici poziția constituțională a Ungariei nici a Austriei dară dici a armatei comune.

Stim. d. ministru presedinte pote avé mai multă ocazie a se orientă in privința acăstă decâtă m'ne și fiindu că face o dechiarare resolută o primescu acum de ocam-data fără bucurosu de linisitoria, firesc că mi reservez dreptul, a face la casu cătu d. ministru presedinte se va inscrie in acăstă parere a sea, din parte-mi pasii ce-i voiu astă de lipsa. (Aplauso).

Ce privesc întrebarea contrasignaturi, sciu fără bine, — și amintescu acăstă că unu lucru secundariu numai pentru a marca punctul meu de vedere — că denumirile militare au urmat pâna acum neintreruptu fără contrasignatura. Din parte-mi tienu că nici acăstă nu e bine, totuși recunoșcu că acăstă netie-

nendu-se aici nu se poate aminti cu acăstă ocazie. De vreme ce înse e vorba de denumiri de ministri, nu potu impărtasi convicțiunea, că este satisfăcută recerintă contrasignaturi căndu biletul prealb de mâna indreptat către ministrul de externe a fostu subscris la totă intemplantarea in tempul acel'a căndu au urmată denumirile.

Căci formă corecta a contrasignaturi după natura sea — intru cătu pri-cepă eu — nu e acea, că sa se incu-noscintieze in ore care modo ministrul despre cele ce s'au intemplat, ci acea, că denumirea insasi sa urmeze sub contrasignatură sea (aplauso) cu deosebire sa se dice : „Denumescu pre cutare și cutare de ministrul meu de resbelu“ subscrisu prin monarh și contrasignat prin ministrul respectiv. Totu ce nu se face in modul acăstă nu se poate face, după parerea mea, in modu deplinu corectu. (Aplauso).

Deci eu nu potu sa recunoscu ca procederea a fostu cu acăstă ocazie corecta. Sun gata a privi cele intemplate asiā precum s'au intemplat, asemenea primescu și îndreptarea erorei comise după cum sperez nu din intenție rea, care de-să tardă totuși s'ă îndreptă, intru cătu acea erore s'ă mai potuță îndreptă. Dicu că sun gata a privi cu acăstă ocazie lucrurile astu-feliu, totuși me vedu nevoită a-mi exprime convicțiunea, că procederea n'a fostu corecta și a rogă pre domnulu ministru presedinte sa-si aduca la valoare influența sea astu-feliu cătu între asemenea impregnări sa nu se mai intempele o asiā fatală uitare cum s'ă intemplat acum, ci sa se observe dintru începutu formă corecta și adeverata. (Aplauso)

Reمانă inca acea parte din responsu dlui ministru presedinte, care mi-a dat-o la întrebarea: de este corecta procederea său ba, și déca nu este corecta, de are cum-va de cugetu a luă mesuri că sa nu se intrebuinteze in testulu germanu expresiunea „imperiu“.

In acăstă privinția dlui ministru presedinte relativ la cele ce a disu despre precedentie are dreptu deplinu. Nu incapă indoiala că căndu s'ă discută in camera acăstă întrebare, majoritatea in urmă deslusirilor primești s'au dechiarat că este invocă că sa se folosește numirea „imperiu“.

Mi e și mie cunoscută ca acăstă expresiune nu s'ă folosiu acum pentru primă data, ba sciu să acea, că folosirea acestei numiri nu va ruina poziția tărei, numai Ungaria — statu națiunea cătu și guvernul — sa fia precaută și destul de tare ; schimbarea acestei expresiuni cu alta mai însemnată nu va conservă poziția tărei, căndu voru lipsi precautiunea energie și constantă. Dara cu totă ca aceste mi sunt cunoscute totuși nu potu intrelasă a-mi exprime cu acăstă ocazie convicțiunea, că aru și mai coresponditoru sa se stergă acăstă nomire după.

Nu voiu sa substerne cu acăstă ocazie o motiune concreta, de vreme ce observanța de acum e basată pre concluzie mai vechi ale Camerei, totuși mi esprimu convicțiunea, că și usul acesei numiri după e ună dintre acele cause, pentru caru deplină linisire, deplină incredere fată de indoialile subversante nu potu să prinda radecini („asiā este ! ia stângă“), pentru că nu se poate luă spre reu, căndu se nascu in unii ingrijiri ca in intru se folosesc in limbă pre care doare numai noi o pricepemui expresiunea, ce corespunde cu poziția Ungariei, in afară inose se ascunde acăstă poziție după unu cuventu care intrădeveru însemna altu ce-va.

Dupa totă acestea onorata casă, corigandu-se pre cătu s'ă potuță eroreea comisă cu privire la contrasignatura și indigitandu și domnulu ministru presedinte, ca a urmată in acestu respectu din partea sea o reclamatiune conformu datorintei sele, și esprimendu-si densulu convicțiunea, că aici nu e vorba de schimbări de sistemă ce aru influența asupră constituției și fiindu că in urma conclusulu relativ la numirea „imperiu“ cade

FOLIȘORĂ.

Resu netu

la mōrtea fericitului mare Archiereu Andrei Baronu de Siagun'a!

(in 16/28 Iuniu 1873, intru pîa să eternă memoria a neuitatului Parinte.)

Dău trece, năpteau vine
Să lumină a peritu;
Ier' o negră 'ntunecime
Pre noi toti ne-acoperit.
Ventulu sufla cu turbare,
Clopotulu a resonat,
Toti ne punem la rugare
Cu genunchiele plecatu.

Sun' unu clopotu, sună dăue,
Eata trei a glasuitu,
Tôte plangu, ne vestesc nouă :
„Unu barbatu adă a murit !
A scapatu de astă lume
De necasulu pamentescu...“
Ah ! dureri ce nu au nume
Să pre omu crudu 'lu lovescă !

Barbatu bravu, pastorul mai mare,
Unu română adeverat,
C'unu sufletu d' admirare
Adă din lume să mutat !
A murit unu demnu parinte,
Unu lucerelu de totu raru,
Care 'n fapte să cuvinte
Pentru noi a fostu unu daru !

Care cu taria rara
Turmă sea a pastorit,

Sărtea dulce, său amara,
Elu cu ea a 'mpartasită.

Să de calea ratacirei
A pazit'o ne'ncetatu,
Cătra malulu fericirei
Pasii ei a indreptat.

Ti-a zidit u altariu române !
Că in tr'ensulu sa jertfesci,
Nu mai multu in limbi straine ;
Ci 'n a tă precum simtiesci.
Rogaciunea romanesce
Intonata, i ce-va blandu,
Animele le săntiesce,
Lumină-alu nostru gându !

Ier' domni'a cea străina
Ce rodea anim'a tă,
Să 'n biserică română,
Seculi de căndu se'ncuibă,
Care 'n cruda desbinare
Te-a pusu cu fratele teu :
Elu a frânt'o 'n lupta mare,
Să-a salvatu poporul seu.

A plinitu lupt'a cea mare,
Adă la ceriuri să' năltiati ;
In amara lacrimare
Făr' pastorul ne-a fostu lasat.
Plangi române ! plangi crestine !
Ti-a perit u lumină ta,
Care 'n negră 'ntunecime
Veselu tie-ti lumină !!

Aradu 16/28 Iuniu 1874.

Alessiu Alessandru Petroviciu,
clericu an. II.

afara de cadrulu acestui momentu, eu de ocam-data sum gât'a loâ respusul stim. d. ministru presedinte spre sciintia, dura repetu, dupa cum amu indigatu mai susu, ca-mi rezervu dreptul a face la intâia ocasiune cu privire la acesta pasii necesari cându dlu ministru presedinte s'aro insielâ cum-va in increderea sea, ca aici nu este vorba de o schimbare in sistema." (Aplausu viu)

Cas'a (cu exceptiunea stangei extreme) ia respusul ministrului presedinte spre sciintia.

Proiectele despre clinica, ajutoriile din partea statului pentru cei lipsiti si despre majorenitatea femeilor se primescu in a treia cetera.

Proiectul de resolutiune alui lui Horânszky relativ la execuitorii judecatoresci provoca o discussiune viua pro si contr'a. Propunetoriul in o espunere lunga si motiviza proiectul relevandu ca scopul seu de ocam-data e numai statorarea principiului, dupa care va avea sa substerne ministru proiectul seu eventualu in acest'a priviotia. Propunetoriul inca e de acordu ca sa se puna in locul execuitorilor altu ce-va. Notarii publici, oficiliu manipulanti si practicantri dela judecatoria potu suplini pre execuitori.

Dâlno k y propune ordinea morilata a dilei dupa care declaratiunile ministrului de justitia sa se ia spre sciintia cu acea presuposetiune, ca motiunile sele voru crea o indreptare in acela institutiune recunoscuta de rea.

C s e m e g h i combatte acestu proiect cu multa agerime. Mai vorbesce Pulzki contra espuerilor lui Csemeghi. Se angagiéza la acest'a in urma si Col Tisza, care polemiséza cu Csemeghi imputandu acestui ca se revolta la crea-re de legi chiare.

Fiindu tempulu inaintat desbaterea se amana pre siedint'a urmatòria.

Cetim in „Messager d'Orient“ urmatorele apretiari asupr'a Romaniei:

„Prințepe Milau alu Serbiei a parastu Bucurescii Vinerea trecuta, dacendu cu sine, ca ultima si viua marturisire de spre affectiunea poporului roman, brevetul de siefu alu regimentului alu 6-lea de linia din armata romana, care i s'a conferit inaintea plecării sele de cătra Domnitoriu.

„Acet'a e primulu exemplu alu unui principe strainu căruia sa se si decernutu asta onore pâna acum in România. Cu cătu comparâmu deceptiunile ce a gasitu principele la curtea suverana cu semnele de amicitia ce i s'a prodigiato in România, cu statu ne gasim naturalmente indemnisi a vedea in destinele viitorului difficultatile cari aru nasce pentru guvernul o'omanu fatia cu o intielegere bine intelésa dintre români, serbi si bulgari. Refusul datu de cătra Sultanulu principelui Serbiei in cestiunea Zwornicului a trebuitu sa faca a ceda ultimele sperantie ale acelor cari contau inca ca Turci'a aru si atinsa de omagiu pre care principele Milau se resigna a-lu aduce prin visita sea la Constantinopole, si ca ea aru cedâ in cele din urma asupr'a acestorui căte-va cestiuni cari interesâ atât de profundu amorulu propriu si interesulu nationei serbe. Insasi România a abandonat dejâ, de faptu, ori-ce sperantie in privint'a unei intielegeri cu curtea suverana, si in nationea intréga se face din ce in ce mai simtita dorint'a de a esti din starea anormala in care o pune acesta dependintia. Cea mai bona proba despre acesta situat'una anormala, o gasesce cine-va in politic'a esterioara a Romaniei.

„Pre căndu Turci'a refusa guvernului roman dreptul de a incheia vre-un tractat cu o putere strina, tractatele incheiate cu Turci'a cari trebuesc a se intinde si asupr'a Romaniei, in faptu n'au primitu nici odata vre-o aplicatiune.

„Nu este dura posiblu ca acesta stare de lucruri sa pote durâ inca multu tempu intro liera, care prin cîile sele de comunicatiune si prin industri'a sea crescendo, tinde din ce in ce mai multu la desvoltarea relatiunilor esterioare. Cătu despre elementulu bulgaro in fine, Tur-

cia scie forte bine la ce sa se astepte in ceea privesc devotamentulu si simpathiele sele. Bulgarulu, fara a avea o cale politica curata trasa, ca români si serbi, nu va pândi mai putienu cea dintâi oca-siune spre a sgudui o dominatione care i stă in spinare, spre a se contopi in ele-mentulu slavo, cu care lu legă limb'a sea, obiceiurile si aspiratiunile sele politice.

„Turci'a sa baga bine de séma, căci de-si ridiendo din inima, impreuna cu uno jurnalul du Vien'a, despre posibilitatea unei desmembrâri a imperiului otomanu prin România si Serbi'a, nu remane mai putienu adeveratu, cum amu d'so mai susu, ca o intielegere bine intelésa aru putea sa fortizeze pre Turci'a a se desistâ dela ori-ce amestecu in afacerile celor două tieri, si acesta concesiune fortata aru fi atunci multu mai larga si mai penibile de acordat' decât' tôte concesiunile vo-luntarie ce ea aru si potutu face in interesulu acestorui popore."

Russi'a si pacea europena.

Tiarulu Alessandru se pare ca tiene multu sa pozeze ca apostolu alu pâcei si alu ideilor umanitarie. Personalmente, elu nu lasa sa-i scape nici o ocasiune ca sa nu profiteze, in fati'a Europei, de intențiunile sele pacifice; si telegraful este necontentu ocupat' sa transmîta la cele patru colturi ale lumii cuvintele ce elu sămena cam preste totu, in trécatul seu, cu scopu de a asigurâ Europa asupr'a mentinerei pâcei. Pre de alta parte, principalulu seu ministru, vechiulu cancelario principele de Gorciakoff, insu-sindu-si o idea cari a luat' nascere pre terenulu Belgiei, luâ cu mare sgomotu initiativ'a unui congresu avendu de scopu sa amelioreze sôrtea prisonierilor. Astfelui dura pre căndu Imperatorele nu se preocupa in aparentia decât' cum sa faca impossibile ori-ce causa de unu conflictu ore-care, ministrul consacra tôte place-riile sele pentru a gasi midilöele sa mi-ciosidie retele causeate de resbelu. Ce tablou atingătoriu de inima! Laudabile tentative, cărora nu le mai lipsește decât' unu singuru lucru spre a ajunge comple-tamente la scopul loru: ca Europa sa fia bine si intr'ana modu sigur convinsa de sinceritatea loru!

A vorbi astadi de pace căndu tota lumea are necessitate de dens'a, căndu tota lumea o doresce, căndu si insusi Russi'a are necessitate de ea totu atâu cătu si Franci'a, cătu si Prussi'a; acest'a nu este tocmai nici prea dificilu nici prea meritoriu. A dâ o proba ore-care de intențiunile sele pacifice; a asigurâ Europa prin unu actu semnificativ; a lucrâ in locu de a se margini in vorbe numai, ora si mai preferabilu; si mai cu séma acest'a aru curmă tôte comentariele. Dora căndu vede cine-va pre generalulu Ignatiess jucându in orientu unu jocu cu dôue fetie care este si mai periculosu cu cătu elu se incercă a-lu ascunde sub aparantie amicabile, ce ne importă deca tiarulu si dâ ostenel'a sa declare in persona ambasadorului turcu la Londr'a ca doresce sa traiasca in pace si in buno raportu cu Turci'a? Căndu cine-va vede tota administratiunea rusescă la lucru, dela o margine pâna la ceea-lalta a imperiului, ca sa invinga difficultatile ce intempiu esecutarea legei militarie, ce importă declaratiunile cele mai solemn facute cor-pului diplomaticu, adeca Europei intregi?

Russi'a nu este inca gât'a; si pâna căndu nu va termina formidabilele sele inermâri, ea n'are nici unu intere sa turbure pacea.

Eata totu ceea ce probéza, celu pu-tienu pentru o mare parte din ómeni, afirmările de atâtea ori repetate ale au-toocratului tuturorui Russieloru. Este adeveratu ca altii, mai credoli séu mai inclinati a luâ dorintele loru dreptu realităti, atribuiau tiarului acum căte-va dile un'a din acele generose initiative care este destulu spre a immortalizare unu su-veranu. Esagerandu insemnatalea congre-sului care se va intruni la Brussel'a ei vedeau dejâ pre Imperatorele Russiei gât'a a realizat' visul abatului dela St.-Petre; si poneudu-se cu regii, imperatorii si pre-

siedintii de republice, impregiorolo unei mese, spre a trage programul pâcei uni-versale, si za serie una din paginile cele mai splendide ale istoriei contemporane "S'a vediutu ince indata ca lumea trebuia sa mai lasa din aceste ilusiuni. Prin-pele Gortschakoff, dupa cum amu spos'o, si-a iousit' puru si simplu, cu dibaci'a sea obicinuita, o idea forte practica si forte umanitaria, conceputa de o societate belgiana, care n'a fostu destulu de forte spre a urmarî ea insa'si realisarea ei. Cătu despre programul care va fi supusu deliberatiunilor congresului, elu este puru si simplu o reditire a unui memoriu redigiatu in 1870, pre tempulu ocupatiunei prussiane, de unu colonelu francesu. Eata la ce se reduce sublim'a iniatiiva a tiarului si a vienelui seu cancelariu.

Si cu fotele acestei entuziasmati nu voru sa scada nimio'a din ilusiunile loru. Dececi tiarulu n'a voit'u, dupa cum o presupune sia-care, sa fondeze pacea universale, aru trebuit' sa o voiésca! Ni-mic'a nu i-aru si mai usioru!

Sa lasâmu tempului si experientiei sarcin'a de a risipi aceste vedenii (mirages) incantatorie si de a respinge intr'unu modu victoriosu aceste necontente otoperi! Este a cunoscere prea putienu Russi'a ca se creda cine-va ca ea a renun-ciat' o singura si macaru la ambitiōsele sele proiecte! Trebuie sa fi studiatu cine-va prea putienu istor'a ei pentru a se intemeia pre afirmatiuni care potu fi adeverate astazi, dura care de sigur nu voru fi adeverate mâne.

Austro-Ungari'a n'a evolu ea ore inca odata trist'a experientia a acestorui fapte? N'a vediutu ea ore chiaru dilele trecute marea diverginta ce esista adesea, pre tierurile Nevei, intre cuvintele si fapte? Dececi Russi'a intr'adeveru este animata, dupa cum ea insasi o dice, de simtie-minte esclente in fati'a imperiului Austro-Ungariei, de ce n'a profitat' ore, pentru a le exprimă intr'unu modu patentu, de oca-siunea cea favorabile ce-i oferea conferintele comerciale seu mai bine vamele dela St. Petersburg? Ca tôte acestea de legaliti' Austriei se intorsera totu astfelii precum plecase. Conferintele se inchiescara fara nici unu rezultat. Acet'a nu este unu misteriu pentru nimeni; astfelii incat' unii s'a intrebăt' deca esista unu prescripto-verbalu de incredere. Sa apro-piamu acum acesta stare a lucrurilor cu marile sperantie ce se concepuse la incep-putu, pre căndu se vorbia intr'una chipu pomposu de unu tractat de comerciu Austro Russu?

Dupa opiniunea nostra lucrurile se voru petrece totu-deon'a astfelii, ori de cîte ori se voru funda ore-care sperantie pre Russi'a. A se dâ ca apostolu alu pâcei, a propovedut' civilisatiunea popo-lerului Chiv'a, a adormi Europa prin frase pompöse; si in tempulu acest'a a-si terminat' pregatirile militarie, pre căndu in orientu destepăt' necontente incuratori; acet'a este tota politic'a sea.

Căndu va si-gat' a inundat' Europa cu legiunile sele de cazaci, atunci vomu ju-deca-o la lucru; si vomu vedea ceea ce trebue intr'adeveru sa credem' din in-credintiariile sele pacifice.

„Tr. Carp.“

Opiniunea jurnaleloru asupr'a incidentului Rouher-Gambett'a.

„La République française.“ — D-lu Gambett'a in siedint'a de eri, s'a arestatu fidelu marelui si nobilului rolu ce destinat' a sea i-a datu de cinci ani in istoria nostra nationale. L'amur gasit' astadi precum era in prim'a si căndu a scosu prima sea strigare de francesu si de patrioti, in fati'a imperiului triumfatoriu; s'a audit' ecourile vocei care a pronunciata perderea drepturilor politice ale dinastiei Bonaparte, care a inferat' crima dela Metz. Astfelii l'au cunoscutu amicilii sei, astfelii l'au cunoscutu Franci'a pre d-nulu Gambett'a, in acele dile istorice, astfelii a fostu, trebui'a sa fie ieri.

„Les Débats.“ — Multa mai explu-ctu, nu-si ascunde uritula efectu alu acestei scene ridicole pentru triumfului spre a se indopâ. Dintre toti

causei republicane. Elu scote unu strigat de spaima si facându apelu la membrii centralui dreptu si ai dreptei, elu le adresa o adeverata rugaciune:

„Mai este inca tempu; puteti sa im-pedecati avenerentul imperialistilor; a-ti face ince o mare gresie deca ati conta pentru acest'a asupr'a violentelor stângi. Vai! man'a si insuriera nu servă la nimic: cîte odata ele compromisit o cauza, si n'o serva nici odata intr'unu modu solositoriu. Ceea ce potu face este, ca sa destepte niste preocupatiuni care dormu. Dececi astazi dura si lucrat. Imperiul tinde-se respara fiindu ea nu este inlocuita. Inlocuiti-lu pe-nce-va sigur, print'nu guvern hotarit, si elu va fi distrusu pentru totu-deuna.

„L'Ordre.“ — Chiorulu dela Cahors cedea ierasi naturei sele; se face grosolanu, tratéza pre bonapartisti de miserabili si pretinde a-i infera. De sigur, ca l'a luat' gur'a pre dinainte, a voit'u sa dica ca sa-i mangiesca. Adeverul este ince, ca acest'a este totu ce poate face, deca este cine-va nevoit'u sa sufere contactul seu. Chiaru in acestu casu inse-balele de turbare ale d-lui Gambett'a nu suntu pericolose. Noroiulu celu mai puturosu cade si elu dupa ce se sterga cine-va cu peri'a; si lindata dupa acest'a, murdiri'a dispare.

Si pentru ce ore d-lu Gambett'a ne arunca epitetul de miserabili? Ore pentru ca in adeveru ne despretesc séu ne nescotesc? O! nu; ci pentru ca se teme de noi. Valulu imperialismului se urca, se urca mereu. Sofragiulu universala amerintiati se refugiază langa noi, cari suntemu partisanii lui cei mai resolu-ti, aparatori lui cei mai sinceri; nelini-niscea generala duce spiritele cătra singurul regim care a datu Franciei se-curitatea si prosperitatea. „Imperiul tinde a renasce, dice Jurnalul des Debats insusi, fiindu-ca nu este inlocuitu.“ De aci provin insultele cele injosite. Nu ataca cine-va pre cei neputinciosi.

Da, se scie astazi in fine, ca ómenit lui 4 Septembre suntu causele tuturorui releloru Franciei.

Luându puterea prin ajutoriulu celei mai infame rescóle, in fati'a inimicului, ei impedeceara pre Franci'a sa primescă, a dô'a di dupa Sedanu, propunerile de pace ce i se faceau, si pre cari Russi'a oferea sa le sprigine. Aceste propunerile dura, multa mai putienu rigurose ca acele impuse Prassiei dupa batalia dela Ien'a, se reduceau la daramarea zidurilor Strasbourgului si Metzului si la cheltuile de resbelu.

Două luni mai tarziu, la 30 Octobre, acest'a a declarat' o insusi d-lu Thiers in ancheta parlamentara, Prussi'a oferit' sa trateze de pace deca i se va da Alsasulu si doue miliarde, adaogându, totu d-lu Thiers o constata si acest'a, ca deca va urma resbelul, pacea va consta, in acel casu, Alsasulu, Loren'a si cinci miliarde.

Totu ce spunem aci este sigur, autenticu, oficialu. Misericordia delu 4 Septembre costa pre Franci'a doue provincii, patru miliarde, vieti'a bravilor morti de frig si de miserie, pre tempulu dictaturei acestora organizatori ai hotici si a in-frangerei; si apoi totu ei ne insulta!

Si pentru ce ore, la 4 Septembre, la 30 Octobre, au refusat ei sa faca pace? Fi-va ore pentru ca voiau sa se bata? O! nu, ei voieau mai intâi sa puna manu' pre putere, apoi s'o pastreze, sa jefuiasca Franci'a prin abusurile cele mai mari, lucruri care s'a inscris deja in ancheta parlamentara, si apoi sa-i impuna, sugrumându-tot'e libertatile, neomenos'loru republica, acesta demna sora a sângerandei Comune!

Ei sa se bata? Aida de! De acest'a s'a ferit in totu-deun'a. Inima, onore, patriotismu apartinco numai junimei legitimiste si bonapartiste, care, fidela tradi-tionilor ei de familie, a mersu la focu; cătu despre ómenii lui 4 Septembre, despre acei strigoți dela 1848, cari dedura dejâ mesur'a caracterului loru la acea epoca, acela s'a aruncat' asupr'a o-a-sielor spre a le domină, si asupr'a bugetului spre a se indopâ. Dintre toti

cel mai sperios, chiorulu dela Cahors se semnală prin flegările sele de pre balcoane, impunând prin decretu victoria generalilor, și fugiendo mereu, dela Tours la Bordeaux, dela Bordeaux la Saint-Sebastien; pentru prim'a óra dinaintea inimicului, precum a dò'a óra dinaintea justitiei. Căci de cine aru fi avotu sa se mai temă cându, după plecarea prusienilor, elu se refugiașe în Ispania deca nu era tema de curtea cu jurati? Cu tòte acestea elu nu va scapă în totu déun'a; este imposibilu, afara numai deca justitia nu va parasi pentru totu-déun'a pamentulu.

Asiá dara ei refusasera pacea, spre a asediá dominatiunea loru; și după ce au luatui Francieci dòue provincii și patru miliarde, miserabilii lui 4 Septembre, i-au mai luatui și libertatea, sugruman'do.

Ei au disolvato municipalitatile, și au datu comunele pre mân'a betivilor, prostituantu esiarpa, ómenilor acelor'a căror'a populatiunile nu le dau nici considerațione confiștiei; ei au disolvato consiliele generale, lasându sa se administreze financiele departamentului de niste cumetri, a căroru indulgentia acoperea negustoriile cele frauduló-e și hostile; în fine, cându a sositu momentulu in care Francia a trebuitu sa fie scapată, prin o reprezentatione regulata, de acestu regim neomenosu alu lui 4 Septembre, chiorulu dela Cahors, print'ru unu decretu, a ecisalito din interiorul Franciei și a isbitu de incapacitatea politica pre tòta generationea inteliginte, incercata, lobita de populatiuni, care servise Francia sub imperiu.

A trebuitu că d-lu de Bismark sa declare ca nu va traté cu o asemenea adunare pentru ca acestu decretu sa sia anulat; și ómenii lui 4 Septembre voră portă pentru vecinicele acesta rusine, adaogata la tòte cele-lalte, ca au vedutu libertatea Franciei aperata contr'a loru de cătra prusieni!

Eata dara miserabilii cari insulta și cari amerintia! Responsabili, siguri responsabili de perderea a doue provincii și a unei rescomperări de patru miliarde, inimici ai libertăției comunale și ai libertății departamentale, opriti de cătra d-lu de Bismark in ultim'a loru incercare contr'a sufragiului universal: — ei vedura putienu camu tardiu ca Francia i cunoscă, i desprețuesce, i uresce; de aceea se și dau inapoi inspaimantati dinaintea apelului la poporu, precum s'au datu inapoi și dinaintea inimicului.

Aciliu, 14/26 Iuniu 1874.

Déca in dilele de satia amu ajunsu pâna acolo sa vedemu, cum amplioatiu magari esageréza pâna la brutalitati pentru limb'a magiara in contra celor nemagiari, este tristu; dară și mai tristu, cându vedemu ca chieru ómeni de ai nostrii dău ansa la atari lucruri.

In anii trecuti devenindu posessiunile biser. gr. cath. din Aciliu a se vinde (căci poporu gr. cath. nu mai există aci), comun'a nostra bis. gr. or. din Aciliu au inpoternicitu pre notariulu satului Ioanu Ivanu, că sa cumpere acelea pre séma'a biser. nostra gr. or. Notariulu a fostu inse asiá de credinciosu bis. sele, incătu a cumpere acelea mosii pentru sine, cu daun'a bisericei nostra, ceea ce au tenu in ascunsu pâna de una-di.

Comitetulu nostro bis. vediendu-se inselatu au cautatu după lueru și cu anuntia comunala dimpreuna au cerutu dela notario a le dă uno estrasu din foile de posessiuni despre eclesi'a gr. cath.

In locu de a corespunde baremu acesei datorintie ale sele, notariulu au parit u pre potenti (6 la numero) la solgabirulu cercului nostru Sangatina curatul romanescu, dlu Teleky din Cuntia cu minciuni.

Căpetendu partii citalioni in limb'a magiara a se in fatisia pre 24 Iuniu, neputandu-le celi si pricepe, si temandu-se, că nu cumva sa-i insiele notariulu, precum au inselatu biseric'a nu au voitul ale subscrive. Totusi ei inse s'au infatiosatu

la 24/6 inaintea dui solgabirou. Acesta inse — după novele acuse ale notariului — mai intâi au luatui pre paritii la inquisiționi pentru ca nu au subscrisu ciștiunile magiare, iau masacrato, iau batjocoritu și iau tractatu in celu mai brotalu modu strigando-le și acea: ca în tiér'a ast'a este Dumnedieu de magiaru, și deo voim sa traimu romanesce sa ne ducem in tiér'a romanescă.

Aci observâmu nomai ca atâtua cercula căto și comitatulu nostru este mai exclusiv romanescu.

Ne-amu tienutu de datorintie a publică acestea, că sa vîda și altii cum traimu noi pre la Aciliu.

Cei tramisi la tiér'a romanescă.

Varietati.

* * Esamenile semestrali de véra, in institutulu nostru archidiecesanu, teologicou-pedagogicu, se incepui Joi in 20 Iuniu st. v.

* * (Numerulu mediciilor). Civili esersandu in Austria este de 7,072, din carii 3,874 doctori in medicina și 3,198 chirurgia.

* * (Cele 6 mai mari vase cu abur u din lume). I. Great Eastern, a companiei International Telegraph and maintenance; lungu de 684 picioare și largu de 77.—II. City of Pekin de curendu portu pre fluvial Delaware, a companiei Pacificu Mail steamship; lungu de 423 picioare și largu de 48 — III. Liguria, a companiei Pacificu steam navigation; lungu de 460 picioare și largu de 45—IV. Britani'a, a companiei Whitestar Line; lungu de 455 picioare și largu de 45.—V. City of Richmond, a companiei Inman Line, lungu de 453 1/2 picioare și largu de 43.—VI Bothnia, a companiei Cunard; lungu de 425 picioare și largu de 42 1/2. Puse un'a dupa alt'a, acestea leviatane n'aru ocupă mai putienu de 2590 picioare angle.

* * (Resbelu in Asia). Unu conflictu seriosu a isbuclitul intre Chin'a și Japonia. Unu resbelu apropiatul e de temutu. Pre de alta parte Chin'a va atacă Russi'a despre nordu.

* * (Comunicatiuni sub marine pre marea-negru). Sub titlu "compania telegraphica a mărei negre" s'a constituitu de curendu o societate cu scopu dea stabilí unu cablu sub marinu intre Odes'a și Constantinopolu conformu cu concesiuni Russiei și ale Turciei.

* * Falsificarea de borvisu. Evreii, nemultiamiti numai cu otravirea beurtelor spirituoșe, au inceputu acum a fabrică prin substantie otravitorie și borvisulu.

La 28 Maiu s'au prinsu in quart. IV, strad'a Traianu Nr. 62, 2 individi evrei, Bernhard Veinlich și Aizic Schwartz, fabricându borvisu prin intrebuintiare de sigilie falsie și substantie vatematorie sanatatici, că acidulu sulfuricu. — Materialele s'au confiscatu și faptuitorii s'au predatu justitiei.

Raportu comercial.

Sabiul 26 Iuniu n. Grâu 7 fl. 47 xr. frumosu, 7 fl. 13 xr. mestecatu, 6 fl. 80 xr. qualit. infer.; secar'a 4 fl. 93 xr. pâna 4 fl. 67; orzu 4 fl. — ; ovesu 2 fl. pâna 4 fl. 93 xr.; cucuruzu (porumbu) 4 fl. — xr.; cartofi 2 fl. 13 xr. galéta austriaca.

Cânepe'a 20 fl. maj'a. Linte 6 fl. — xr.; mazarea 6 fl. 67 xr., Fasolea 6 fl. — xr.

Fenu legatu 1 fl. 25, nelegatu 1 fl. 10 xr., paie lungi 80 xr., scurte 70 xr., maj'a. Lemne de focu 8—10 fl. stang. austri.

Carnea de vita 18—22 cr. p., de porcui 28 xr. Ursorea 79 xr. pâna la 1 fl. 20 cup'a.

Nr. prot. 121. 1874.

Concursu.

Cu concessiunea Prévenerabil. Consistoriu archidiecesanu d-to 18 Aprilie nr. 752/B.—392 cons. urmata după rogarea parochului Sofroniu Brandusie din Trapolda Protopresviteratulu tractului Sighișorei gr. or., — pentru ocuparea postului de capelanu in mentiu-

nă parochia, se scrie concursu pâna in 7 Iuliu 1874 st. v.

Emolumentele anuali impreunate cu acesto postu suntu tòte venitele parochului susu nomita de pâna aci, — cari constau:

1. Cas'a parochiale cu edificiele economice;

2. Portiunea canonica statutoria din 6 jugere pamentu clas'a II-a;

3. Unu locu de verze;

4. Câte o ferdela cucuruzu sfârmitu de familia, dela 83 familii; — si dela 40 familii neurustici de familia o di de lucru si 17 cruceri.

5. Stol'a usuata pâna aci.

Doritorii de a ocupă acestu postu au de a-si asterne petitionile loro instruite in sensulu dispositiunei provisorie pentru regularea parochielor § 16. lit. d) din actele sinodului archidiecesanu 1873 Protopresviterului concernante pâna la tempulu susu amintit.

Sighișore'a 24 Maiu st. v. 1874.

In contilegere cu comitetulu parochiale respectivu.

Zacharia Boiu,

(3-3) protop. gr. or.

Nr. 153/Sc.—1874.

Concursu.

Pentru ocuparea stationei invietatoresci dela scol'a gr. or. din Ded'a, se scrie concursu cu terminulu pâna in 20 Iuliu a. c. c.

Emolumentele suntu: 250 fl. v. a. si quartiru nataturalu in cas'a scoliei.

Doritorii de a ocupă acesta statione au a-si asterne suplicele loro instruite in sensulu statutului organicu pâna la terminulu de mai susu, acestui inspectoarul scol.

In contilegere cu comitetulu parochialu.

Inspectoratulu scol. districte alu tractoarii Turd'a superioara.

Rip'a de ieu in 5 Iuniu 1874.

Vasilie Popoviciu, adm. ppescu, că inspec-

(2-3) toru scol. distr.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante Lelese cu filiele Sohodolu — Runcu mare, se scrie prin acesta concursu, cu terminulu pâna in 30 Iuniu a. c. c. v.

Emolumentele suntu:

In materia, canonica portiune 12 jug. pamentu aratoriu și fenestru, si dela 100 familii biru, căte 25 cr. in bani, ori in naturale.

In filii, dela 155 familii biru, căte o mertea de ovesu in natura, ori pretiul acestui a iu bani, — in fine stola usitata din intrég'a parochia, tòte aceste comprobate in bani dău venitulu unei parochie de a III clasa.

Doritorii de a ocupă acesta parochia au a-si substerne recursele loro instruite in sensulu "statutului organicu" pâna la terminulu indicat, la subscribulu.

Dev'a in 30 Maiu 1874.

In contilegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Papiu,

(3-3) protopresh.

Edictu.

Georgia Dimitrie Dinu, carele de trei ani, a parasito cu necreditintia pre legiuia sea socia Mari'a. Bucuru Silea, ambi din Vulcanu, se citédia prin acesta in terminu de unu anu de dile, de adi inainte, a se infatisă inaintea subscribului scaunu ppescu, căoi la din contra, procesulu matrimonialu asupra-i pornitul, se va decide si in absentia loi.

Scaunu protopopescu alu Branulni.

Zernesti, 24 Maiu 1874.

Ioanu Metianu.

(2-3)

Anunciu.

In Sangatina (Kis Enyed) se află vendiare unu bunu sub nr. Consor. 56, constatoriu dintr'o curte spatiosa si o gradina de legomi si pomi, apoi 25 partiile agro, cu totulu 30 jugere 1185 □° — 5 partiile pasiune, de 5 jugere 1490 □° — o viia de 938 □° si 3 partiile padure de 20 jugore — de curte se tiene si o casa zidita din materialu bunu, acoperita cu tiegla, sub casa este o pivnită spatiosa unde incep 20—30 buti — si apoi case de economia; pamentul de pasiune si aratura se află partea cea mai mare laolalta, are o poziune forte buna, aproape de comună.

Explicări mai de aproape potrivit dlu advocalu Dr. Stefanu Pecurariu in Sabiu strad'a pintenului Nr. casei 18.

(3-3)

"ALBIN'A"

institutu de creditu si de economii in Sabiu
primesce depuneri de capitale spre fructificare.

a) pre lîngă anuntarea radicării in sensulu statutelor cu 6% interese;

b) sub conditioane, de a se anuntă institutului radicarea depunerei la trei luni inainte, cu 6 1/2 %;

c) sub conditioane, de a se anuntă institutului radicarea depunerei la siése luni inainte, cu 7%;

Cu privire la conditioane b) si c) deponentul are a se declară in dlu'a depunerei; altcum inlocuirea se va privi că urmata sub conditioane a).

Interesele incep in dlu'a, care urmează după dlu'a depunerei si incota cu dlu'a premergatorie dilei, in care se radica depunerea, cu acelu adausu inse, ca numai dela acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu putin 15 dile.

Depunerile trimise prin posta se rezolvă totu-déun'a in dlu'a primirei prin spedarea libelului la adres'a deponentului.

Sabiu 28 Maiu 1874.

Directiunea institutului.

Celu mai nou si mai mare depositu de orológe in Sabiu.

JOHANN BUSCHEK orologieriu, Ulița Cisnădiei Nr. 16 vis-a-vis de Hotelulu "La Coróna Ungarie". Recomenda orológe sele de auru si argintu de I calitate, de Genf, alese personalmente si probate prin oficiu, cu garantia de 1—2 ani.

Orologie de argintu cu căte fl. 13, 14, 16, 18, 20, 24, 26, 28, 30—40. Orologie de auru cu căte fl. 28, 30, 32, 34, 36, 40, 45, 50, 60, 70—150.

De I calitate orológe cu pendulu, o decore pentru ori ce locuinta cu căte fl. 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 44, 46, 50, 60, 70—150.

Orológe de biroului francesu, de marina si destepatatorie (Wecker) etc.

Lantiuri de auru si argintu, probate prin oficiu si adeca: Lantiuri de argintu cu căte fl. 3, 4, 5 pâna la 12, de auru: Lantiuri de gât cu căte fl. 32, 34, 36, 40, pâna la 80 si 150.

Reparaturele se facu după modelu celu mai nou solidu si cu garantia de unu anu.

Pretiu curinte mai detaiatu gratis et franco.

(3-20)